

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič
a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inserati petič
vrsta Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

VOJNA NA DALJNEM VZHODU NEIZBEŽNA?

Zaradi vmešavanja sovjetske Rusije v japonsko - kitajski spor je vojna na Daljnem vzhodu neizogibna — Vznemirjenje v Angliji in Ameriki

London, 2. novembra. Po poročilih tukajšnjih listov se je položaj na Daljnem vzhodu zadnje dni nepričakovano poostril, tako da izražajo v angleških diplomatskih krogih resno bojazen, da pride do vojnega konflikta.

Napetosti med Kitajsko in Japonsko se je sedaj pridružila še napetost med Japonsko in sovjetsko Rusijo. Japonska intervencija v Moskvi zaradi podpiranja kitajskega pokreta proti Japoncem s strani sovjetske Rusije je ostala brezuspešna. Kljub zagotovitvi moskovske vlade, da se v nobenem primeru ne bo vmešala v spor, zatrjujejo v tukajšnjih krogih, da je treba računati s skorajšnjo vojaško intervencijo sovjetske Rusije v Mandžuriji. Sovjeti bodo zopet dobili v svojo posest 1500 km dolgo železniško progo od Mandžurije do Pograničja. Mandžurijska vzhodno-železniška družba je že pripravila potrebno število vagonov za transport dveh ruskih divizij.

Po vestih iz Tokia vlada v tamošnjih krogih zaradi tega postopanja Moskve veliko razburjenje. Japonci pa so odločeni braniti za vsako ceno svoje interese v Mandžuriji ter pripravljajo nove čete, ki bodo nemudoma odrinile v Mandžurijo. Po japonskih informacijah se vrši po vsej Kitajski živahna propaganda za vojno proti Japoncem.

Obenem zatrjujejo, da obstoja med Kitajsko in sovjetsko Rusijo tajna pogodba, po kateri se je sovjetska Rusija obvezala, da bo v primeru vojne med Kitajsko in Japonsko podprla Kitajsko ne samo finančno, marveč tudi z vojaštvom. Japonci sklepajo iz tega, da se pripravlja odločilna bitka za posest Mandžurije in so prepričani, da se ta bitka ne bo vršila samo na diplomatskem polju.

Po vestih iz Washingtona vzbuja položaj v Mandžuriji tudi v ameriških krogih velike skrbi, ker bi vsak vojni konflikt na Daljnem vzhodu ogrožal

tudi ameriške interese. Ameriška vlada je zaradi tega odposlala svojega posebnega odposlanca, da na licu mesta preuči položaj. Na podlagi tega poročila bo ameriška vlada uravnala svoje nadaljnje postopanje.

Vse to sili tudi Angleže, ki so na razmerah v Mandžuriji zelo zainteresirani, da tudi s svoje strani ukrenejo primerne korake. V londonskih diplomatskih krogih ne prikrivajo, da bi v primeru vojnega konflikta med Rusijo in Japonsko Anglija ne mogla ostati nevtralna in da bi brez dvoma posegla v razvoj dogodkov skupno z Ameriko. Po tukajšnji sodbi se je položaj na Daljnem vzhodu v zadnjih dneh tako poostрил, da je oborožen konflikt skoro neizbežen.

London, 2. novembra. AA. Po poročilu iz Tokia je 800 japonskih vojakov prispejo v Čangču, da okrepe čete, ki varujejo železniško progo Taonan-Supingljaj.

Pogreb ponesrečenih vojaških letalcev

V soboto so v Splitu pokopali 5 ponesrečenih vojaških letalcev, med njimi 3 Slovence

Splitška »Novo Doba« poroča:

V soboto, na dan krstne slave naše vojne mornarice, ko bi morala svečanost kakor vsako leto v Divuljah zbrati naše častnike in mornarje v najlepši slogi s splitskim in trogirskim prebivalstvom, so videli ljudje namesto slave in radosti samo dolgo, tužno povorko, ki je spremljala pet junških letalcev naše mornarice v prerani grob. Težka nesreča je globoko pretresla ne samo naše vojaške kroge, temveč tudi vse prebivalstvo Splita in okolice. Splitsko prebivalstvo je izkazalo ponesrečenim letalcem zadnjo čast v tako velikem številu, da Split že dolgo ni videl takega pogreba.

Nesreča se je pripetila v četrtek popoldne. Po preiskavi so prenesli ponesrečene letalce v splitsko vojno bolnico. Ponesrečili so se diplomirani hidropilot, poročnik fregate Adalbert Šoštarčič - Pisačič iz Zagreba, diplomirani hidroizvišnik, poročnik fregate Guido Voh iz Celja, učitelj letanja Igo Kralj iz Zagorice pri Dobrepoljah, podnadrednik-mehanik Josip Skrem iz Ljubljane in podnadrednik Branislav Arsič iz Kličevca pri Požarevcu. Pokojni Igo je mlajši brat naših znanih umetnikov Kraljev. Rojen je bil 7. julija 1906, Guido Voh je bil rojen 10. marca 1908, Josip Skrem pa 22. junija 1906. Vsi ponesrečeni letalci so bili simpatični, pogumni fantje in naša hidroavijatika je izgubila z njimi pet svojih prvotnih moči.

Trupla ponesrečenih letalcev so ležala v petek ves dan na mrtvaškem odru v vojni bolnici v Splitu, kamor so prihajale vse dan množice splitskega prebivalstva. V petek in v soboto so prispeli v Split svojci žrtev težkega poklica. V soboto dopoldne se je vršil v Splitu veličasten pogreb. Pod veliko palmo na dvorišču vojne bolnice je počivalo na mrtvaškem odru pet kovinskih krst, pokritih z belimi krizantemami. Ob vsaki krsti so stali svojci in ožji prijatelji. Pogreba so se udeležili predstavniki civilnih, vojaških in cerkvenih oblasti na čelu z banom dr. Tartaglia, podbanom Zdravko-vecem, škofom dr. Bonefačičem in županom dr. Račičem. Dvorišče je bilo polno odličnih predstavnikov splitske javnosti, polno-

številno je bil zbran tudi oficirski zbor.

Najprej je trupla žrtev blagoslovil škof, nato pa tudi pravoslavni prota. Krste so prenesli ob pretresljivem joku mater, sester in vdov oficirji in podnadredniki v tri voze, a na velik mornariški avtomobil so položili krsti Skrema in Arsiča. Krsti podnadrednika Skrema in Arsiča je pokrivala velika državna trobojnica, krste oficirjev so bile pa pokrite z belimi krizantemami. Pred velikim sprevedom, ki so ga gledale silne množice ljudstva, so nosili pet belih križev z imeni mrtvih. Mornarji so nosili črno zastavo in za pravoslavnim in katoliškim križem so nesli 45 krasnih vencev.

Vence so dali komandant mornarice, komandant zračne plovbe, ban primorske banovine, Jadranska Straža, oficirji pomorske zračne plovbe, oficirji splitske garnizije, rezervni oficirji, Savez dobrovoljcev, občina Trogir, oficirji z »Zmajca«, podoficirji in mornarji, komanda zračne plovbe in šole zračne plovbe, sošolci, gojenci šole zračne plovbe, tovariši iz Boke Kotorske itd. Za vojaško godbo in četo mornarjev je šla katoliška in pravoslavna duhovščina, ob vozovih pa častna straža podoficirjev in mornarjev. Za sorodniki so korakali zastopniki oblasti in meščanstva, v prvi vrsti ban dr. Tartaglia s škofom Bonefačičem in županom dr. Račičem. Za njimi so šli komandant zračne plovbe kapetan b. broda Valušnik, načelnik štaba zračne plovbe fregatni kapetan Stajnfel, komandant šole zračne plovbe fregatni kapetan Cangl, komandant mesta polkovnik Petrovič, predsednik viš. dež. sodišča dr. Meichsner, viš. državni tožilec dr. Čulić in drugi.

Pred kolodvorom so se postavili venci v dolgo vrsto, ki so pred njo zapeljali pet vagonov. Po blagoslovu se je v prekrasnem govoru spominjal pokojnikov in slavil njih žrtev za domovino fregatni kapetan Cangl, nato so se pa vagoni premaknili in odpeljali. Komanda zračne plovbe v Divuljah je izdala posebno zahvalo splitskemu meščanstvu, ki je s tako ogromno udeležbo pri pogrebu počastilo ponesrečene letalce.

Turčija in Rusija

**Poglobitev odnošajev med obema azijskima sosedama
Izmet paša bo posetil Moskvo, da vrne poset Litvinovu**

Angora, 2. novembra. AA. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov je odpotoval iz Angore. Na postaji so se od Litvinova poslovili člani turške vlade in zastopniki predsednika turške republike.

Uradni komunikacije pravi, da se je sovjetski komisar Litvinov sestel s turškima državnikoma Izmet pašo in Tevfik Rudži bejem. Sestankov sta se udeležila tudi sovjetski veleposlanik v Angori in turški veleposlanik v Moskvi. Razgovori so bili prisrčni. Udeleženci teh sestankov so izmenjali svoje misli o medsebojnih vprašanjih. Med razgovori so dognali, da sloni sovjetsko-turško prijateljstvo na solidni osnovi in da so dani pogoji za še boljše odnošaje.

Stališče sovjetskega ministra se popolnoma ujema z naziranjih turških državljanov. Litvinov je v imenu sovjetske vlade povabil predsednika turške vlade Izmet pašo v Moskvo. Izmet paša je povabilo z veseljem sprejel. Dan njegovega odhoda bo kasneje določen.

Angora, 2. novembra. AA. Med Sovjetsko Rusijo in Turčijo so bile za 5 let podaljšane te-le pogodbe:
1. pogodba o prijateljstvu in nevtralnosti z dne 17. decembra 1925. leta;
2. dopolnilni protokoli o tej pogodbi in protokol z dne 17. decembra 1929. leta;
3. protokol o pomorski plovbi z dne 7. marca 1931. leta.

Dr. Mergenthaler umrl

Z Dunaja prihaja vest, da je tam večeraj v sanatoriju po daljšem bolehanju umrl dr. Pavel Mergenthaler, četrti podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije. Dr. Mergenthaler je bil eden najaktivnejših in najzaslužnejših sokolskih delavcev. Že od zgodnje mladosti je aktivno sodeloval pri Sokolu, sodeloval je pa tudi pri ustanovitvi JSS. Ko je prišlo leta 1924. do razkola med jugoslovenskimi in hrvatskimi Sokolom, je dr. Mergenthaler do zadnjega poredoval ter skušal najti bazo, na kateri bi se dosegel kompromis. Bil je takrat župni načelnik osiješke župe, ko je pa nastal v sokolskih vrstah razkol, se je umaknil iz sokolskih vrst, ostal je pa še vedno zvest Sokolstvu in njegovim idejam. Ko je bil ustanovljen Sokol kraljevine Jugoslavije, je bil dr. Mergenthaler med prvimi, ki so stopili v njegove vrste in bil je imenovan za četrtega podstarosta. Pokojni je bil član saveznega tehničnega odbora. Bil je izvrsten telovadelec, deloval je pa predvsem na tehničnem polju. Sokolstvo je z njim izgubilo odličnega vodjo in prvaka. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Podpredsednik Državnega sveta umrl

Beograd, 2. novembra. Sinoči okrog 10. je preminul po krajšem bolehanju podpredsednik državnega sveta Mihajlo Radičević. Pogreb se bo vršil jutri. Pokojnik je bil odlični pravnik ter delj časa narodni poslanec. Udeleževal se je tudi na novinarskem polju ter je bil dolgo vrsto let direktor lista »Demokratija«. Posebno se je zanimal za socialna vprašanja ter je sodeloval v mnogih humanih društvih.

Enoletno premirje v oboroževanju

Ženeva, 2. novembra. AA. Od 1. novembra dalje velja enoletno premirje v oboroževanju, ki ga je predlagala skupščina Društva narodov in sprejela večina povabljenih držav. Zadnje dni so skoro istočasno prispeli odgovori Nemčije, Francije, Amerike in Češkoslovaške. V smislu tega premirja države ne smejo povisati svojega oboroževanja do 1. novembra 1932.

Kelloggova četitka Briand
Pariz, 2. novembra. AA. Kellog je poslal francoskemu ministru zunanjih zadev Briandu tole brzojavko:

»Čestitam Vam k Vaši sijajni akciji za mirno rešitev kitajsko-japonskega spora. Vasa avtoriteta je največja nada za ohranitev svetovnega miru.«

Borrah bo kandidiral za predsednika?

Newyork, 2. novembra. AA. Poziv, ki ga je prejel od republikanske progresivne skupine, naj bi pri prihodnjih volitvah kandidiral za predsednika Zruženih držav, je senatorja Boraha iznenadil. Senator Borrah je odgovoril svojim prijateljem, da ne bi mogel potolči Hooverja.

Pričetek pogajanj med Francijo in Nemčijo

Takoj po povratku Lavalja iz Amerike se bodo pričeli razgovori glede rešitve reparacijskega problema

Pariz, 2. novembra. AA. Nemški poslanik von Hoesch se je vrnil iz Berlina. V torek bo imel sestanek s predsednikom francoske vlade Lavalom. V Berlinu se je von Hoesch opetovano sestel z državnim kancelarjem Brüningom in z državnim tajnikom von Bülowom. Dobil je važna navodila o reparacijskem vprašanju in o vprašanju nemških dolgov napram inozemstvu.

Pariz, 2. novembra. AA. Havas poroča dr. Brüning stopil v stike z veleposlanikom Zruženih držav in Velike Britanije v Berlinu, da bi se informiral o vprašanjih reparacij in mednarodnih dolgov. Dobro poučeni krogi trde, da se bodo pričela prve dni prihodnjega tedna diplomatska pogajanja v nemškem ministru za zunanje zadeve med nemškimi državniki in veleposlanikom Francije in Italije.

Razburjenje v Grčiji radi dogodkov na Cipru

Ves grški tisk se zavzema za upornike in napada Anglijo zaradi zatiranja grškega prebivalstva

Atene, 2. novembra. AA. Dogodki na Cipru so razburili ves grški narod. Povsod vlada največje ogorčenje proti sredstvom, ki jih uporabljajo angleška oblast va na otoku proti grškemu prebivalstvu. Ves grški tisk in tudi vladni listi branijo upornike, čeprav je bil pred dnevi Venizelos žal izjav, da se ti dogodki ne tičejo grškega naroda. — »Eleftheron Vima« pravi, da bodo guvernerjeve metode po gnale ciprsko prebivalstvo v obup in doživljajo: »Mi se ne bojimo nasilnih sredstev, nego jih kot Grki, kot ljudje, kot čla ni moderne družbe in kot odlični branitelji svetih grških tradicij sramujejo. Vprašamo se, kakšen zmisel ima ta sramotna drama na hrbtu malega naroda in kakšni so vitalni, vzročni materijalni interesi, ki silijo Anglijo, da vlada na tem otoku.

predsednik grške republike admiral Kounduriotis z mnogimi potomci najslavnejših grških rodbin iz dobe grških vstankov, na primer Ibsilanti, Bocaris, Kanaris, Mavromihailis, Miaulis itd.

Atene, 2. novembra. AA. Atenski mitropolit Hrizoston je poslal canterberryškemu nadškofu brzojavko, v kateri ga poziva, naj bi se zavzel za aretirane episkope in svečenike in za vse mučenike prebivalstva Cipra. Vlada je prepovedala parastose za ciprskimi žrtvami. Navzlic temu bodo posamezne stranke priredile spomin-ske svečanosti v vsej Grčiji, izzvezte bojo samo Atene.

London, 2. novembra. AA. Britski guverner na otoku Cipru je poslal vladi poročilo, da se je položaj na otoku poboljšal. Najnemirnejša je bila pokrajina Famaguste, kjer pa vlada sedaj red in mir. Oblastva so aretirala nekaj oseb zaradi sabotaže.

Atene, 2. novembra. AA. Proklamacija odbora, ki je bil ustanovljen zaradi obrambe interesov Cipra, je podpisal tudi bivši

Iz policijske kronike

Včeraj je bila policija ves dan zelo zaposlena. Zaradi velikega in pomnoženega prometa je morala mobilizirati vse svoj aparat, na ceste in središča so morali vsi stražniki, poleg tega je pa morala policija posevčati vojaško paznjo tudi splošni varnosti v mestu, kajti bilo je pričakovati, da bodo dan, ko ljudje pohite na pokopališča, izkoristili vlomilci in tatovi. K sreči so ti včeraj mirovali in ni bil policiji prijavljen noben vlom, niti tatvina, pač pa je bilo več vlomov in tatvin izvršenih v noči od sobote na nedeljo.

Tako je prijavil sofer Martin Debeljak, zaposlen pri mestnem načelnstvu, da je v noči od sobote na nedeljo nekdo vlomil v njegove panje ob Glinšici blizu kolonije »Stan in dome«. Odsesel je iz panja 22 satnic, polnih medu in mu skoraj popolnoma uničil 4 panje čebelnih družin. Debeljak je izgubil 1500 Din škode.

Iste noči je bilo vlomljeno tudi pri čevlarskem mojstru Ivanu Pavlinu na Dunajski cesti nasproti artiljerijske vojašnice. Vlomilci so mu odnesli 4 pare gozderic, vrednih 1200 Din. — V soboto zvečer je nekdo z dvorišča hotela Tratinik na Sv. Petra cesti odpejal plesarskemu pomočniku Vincencu Zerjavu 1000 Din vredno kolo. — Postrežniki Reziški Koštrica je iz stanovanja na Cesti dveh cesarjev nekdo ukradel zlato zapestnico, vredno 400 Din. — Strojevodja Rudolf Gale je pa prijavil, da mu je nekdo iz pralnice v Rožni dolini, c. III. št. 11, ukradel 2 jopiča, evlirno moško srajco ter več komadov moškega in ženskega perila. Gale ima okrog 1000 Din škode.

V noči od sobote na nedeljo se je na ulici Wolfvove ulice pripetil manjši avtomobilski karambol. Okrog 12.30 je privozil po Wolfvovi ulici proti Marijinemu trgu z avtomobilom 2-364 Gojko Pipenbacher, istočasno je pa z nasprotni strani privozil z avtomobilom 2-799 France Lukačič. Na ulici sta se avtomobila srečala, ker je na ravno tam na levi strani, to je nepravilno, stal osebn. avto Emerika Grobelnika, št. 2-481. Se ništa mogla dovolj naglo drug drugemu izogniti in Lukačičev avtomobil je zadel v zadnji blatnik Pipenbacherjevega Pipenbacher ima okrog 1200 Din škode.

Jutri dan vsesplošnega smeha!

Za to bo skrbel

Felix Bressart

Deviški Jakob

Pridite v ELITNI KINO MATICA!

Preferenčne carine za agrarne pridelke

Ženeva, 2. novembra. AA. 31. oktobra se je sestel odbor evropske komisije, ki ima nalogo, da prouči vprašanje preferenčnih carin za vse pridelke poljedelstva. Za predsednika odbora je bil izvoljen belgijski delegat Van Langenhove. V odboru je zastopanih 18 držav, med temi so Grčija, Turčija, Bolgarska, Poljska in Jugoslavija.

Nazadovanje porok v Nemčiji

Berlin, 2. novembra. AA. Na Pruskem so v zadnjem četrtletju nazadovanje porok. Lani jih je bilo v tem času 99.346, letos pa 91.001. Največje je nazadovanje porok v Berlinu.

Pomoč pasivnim krajem

Rab, 1. novembra. n. Po prejemu žita za pasivne kraje ga je te dni pričel na Rabu in Pagu razdeljevati poseben odbor. Siromašne rodbine dobivajo po 10 kg pšenice na osebo. Plačilo za nakazano žito bodo odslužili pri javnih delih na otokih Rabu in Pagu.

Sneg v Beogradu

Beograd, 1. nov. p. Danes je v Beogradu prvi letošnji jesen snegilo.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2271.03 — 2277.37, Bruselj 785.39 — 787.75, Curih 1098.45 — 1101.75, London 212.85 — 220.35, Newyork 5635.01 — 5652.01 Pariz 221.89 — 222.55, Praga 166.96 — 167.47, Trst 287.42—293.12.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih, 2. novembra. Pariz 20.20, London 19.72%, Newyork 514, Bruselj 71.50, Milan 26.43, Madrid 45.60, Amsterdam 206.80, Berlin 121.40, Sofija 3.72, Praga 15.19, Varšava 57.45, Budimpešta 90.02%, Bukarešta 3.06, Beograd 9.06.

O gospodarskih in političnih krizah

Zanimivo predavanje župana dr. Dinka Puca v društvu „Soča“

Ljubljana, 2. novembra.

V soboto je društvo »Soča« otvorilo svojo 12. sezono predavanj. Predaval je društveni predsednik dr. Dinko Puc o najvažnejšem in izredno aktualnem vprašanju naše dobe — o gospodarskih in političnih krizah. Udeležba je bila tako številna kot najbrž še nikdar ne, velik salon restavracije »Pri levu« je bil kar natačen, kar dokazuje, da se društvo še vedno krepi ter širi, obenem je pa bilo predavanje tudi tako zanimivo, da je bilo zanimanje razumljivo.

V imenu predavateljskega odseka društva je pozdravil navzoče odsekovec predsednik dr. Ražem. Govoril je o namenu društvenih predavanj, o težnjah in potrebah Primorcev, zlasti da jim je potrebna izobrazba ter da se morajo izpremeniti nekatere metode našega javnega življenja, obratovati moramo s tradicijami, da postanemo aktivni ter zavedni državljani. Spominjal se je tudi umrlega rodoljuba E. Slavika, čigar spomin so prisotni počastili stoji, narkar se je začelo predavanje.

Predavatelj je dejal, da se je odločil predavati o gospodarskih in političnih krizah, ker vladajo pri nas o teh pojavih zelo nejasni pojmi. Ljudje so zbegani, hujšajo se na delu, nezanesljivost raste, nihče se ne zaveda dobro, kaj mu je storiti, kako delati. Časi so težki, zato mora biti vsak moč na pravem mestu.

Natančno obdelati predmeta seveda ne more ter pravi, da bi za to rabil več dni in da bo le očrtal v glavnem osnovne pojme tako, da si bo lahko napravil vsak sam sodbo o stvari.

Gospodarsko krizo v splošnem je opredelil kot motnje gospodarskega življenja, nekakšno bolehanje narodnega gospodarstva. V starih časih, ko je bilo gospodarsko življenje še povsem enostavno, pravih kriz niso poznali, nastopale so le od časa gospodarske depresije, n. pr. kot posledica slabe letine ali vojske ter ni bilo dobrih prometnih zvez, da bi lahko ogrožene kraje hitro preskrbeli z živili. Takrat so nastopale motnje v gospodarskem življenju zaradi razumljivih naravnih posledic, če je bila n. pr. slaba letina ali je kako drugače trpelo narodno gospodarstvo. Zdaj je pa gospodarsko življenje tako komplicirano, da nastopajo krize tudi zaradi dobrih letin in saj zajamejo celotno narodno gospodarstvo, dočim so bile nekajdaj krajevno omejene. Sedanje motnje gospodarskega življenja so tako resne, da je gospodarstvo vedno v kritičnem poljažu, ko nastopijo, zato jih tudi imenujemo krize.

Vzrokov gospodarskih kriz je več in zato tudi razločujemo v gospodarskem življenju celo vrsto kriz: agrarne, borzne, industrijske, trgovinske itd.

Iz zgodovine se lahko poučimo, zakaj so nastopale krize in kako se jim moramo zoperstavljati.

Leta 1637. je zajela nizozemsko gospodarstvo tako težka kriza, kakršne svet dotlej še ni poznal ter je prav za prav to prva resna gospodarska kriza v zgodovini narodnega gospodarstva. Vzrok so bile spekulacije z redkimi, kultiviranimi cveticami, tulipami, katerih cene so silno poskočile, ljudje so pa vtaknili ves denar v vrtnarstvo. Sledil je neizbežen polom, cvetlice so izgubile ceno, narodno gospodarstvo je bilo tako uničeno, da se ni mogla popraviti petdeset let.

Hudo krizo je zakrivilo l. 1790 do 1796 v Franciji slabo državno gospodarstvo. Država je izajala vedno nove bankovce brez kritja, sledila je inflacija.

Po Napoleonovih vojnah je zavladalo v Angliji veliko veselje nad zmago, industrija se je zelo dvignila, produkcija je bila vedno večja in leta 1825 je nastala naenkrat težka kriza zaradi nadprodukcije. Cene blaga so padle, delnice so izgubile vrednost, zato je propadlo 70 bank.

Pri naštevanih značilnih primerov kriz iz zgodovine in njih vzrokov je predavatelj kot intermezzo omenil, da se nekateri znanstveniki pečejo s problemom solnčnih peg, ki jih dolže sedanje gospodarske krize.

Med drugimi je še omenil veliko krizo, ki je nastopila čez tri leta po nemški - francoski vojni leta 1873 v Nemčiji in Avstriji (v maju »črni dan« na borzah zaradi nadprodukcije).

Med predvojnimi krizami in sedanjimi bistveno razlike, pač pa je ta kriza svetovna, zajela je vse države, vzroki so pa isti. Kar je uničila vojna, je skušala nadomestiti industrija. Ker pa narodno gospodarstvo ni bilo nikjer pod strogim državnim nadzorom, je prišlo do nadprodukcije. Predavatelj smatra, da produkcija je bi smela nikdar prekoračiti pravilne meje; da bi se produkcija preveč ne zvišala, bi jo morali zavirati. Zaradi nadprodukcije so padle cene blaga, nastal je splošen zastoj, naraščati je začela brezposelnost in padati kupna moč prebivalstva. Vlada pa tudi poljedelska kriza, kmet ne more spraviti pridelkov v denar, cene padajo. Povsod se je razvila huda konkurenca, ki jo vzdržijo lahko le podjetje, če zniža čim bolj produkcijske stroške. Vedno popolnejši stroji izpodrivajo slabše in delavce, podjetja se racionalizirajo, delavce pa odpušča. Brezposelnost po nekaterih državah je strašna, tako je n. pr. v Ameriki pet milijonov brezposelnih, v Angliji tri milijone, v Nemčiji pa ena šestina prebivalstva.

Tudi pojem politične krize je predavatelj poljudno razložil. Padec vlade še ne pomeni politične krize. Politična kriza nastopi, ko je v krizi bistvo, osnova določene sistema države. Iz zgodovine poznamo značilno politično krizo v Franciji ob

prvi revoluciji, ob času republikanske vlad ob Napoleona. Politična kriza je največkrat posledica gospodarske, večkrat pa tudi nesposobnosti državnikov. Značilno politično krizo prestaja zadnje čase Španija, ki je posledica težke gospodarske stanja, odnosno nepravilne razdelitve zemlje, veleposestev na eni in siromaštva na drugi strani.

Vzrok naše politične krize pred zgodovinskim 6. januarjem ni bila gospodarska kriza; država je prišla v roke političnih demagogov, ki so izrabljali neznatne plemenske razlike v svoje namene. Zdaj pa, ko je država v najboljših rokah in smo policani, da sodelujemo za njen vsestranski podvig, je dolžnost vsakega, da gre manifestirati za to državo — voliti.

V imenu predavateljskega odseka se je predavatelju zahvalil podpredsednik društva gospod Sancin.

Dr. Ljudevit Brence

si usoja vljudo naznaniti, da je OTVORIL

advokatsko pisarno

V LJUBLJANI, Masarykova cesta 12 (v palači Vojzamej zavarovalnice, nasproti glavnemu kolodvoru). 12870

Spominu mrtvih

Ljubljana, 2. novembra.

Tih, lep dan je bil včeraj, a hladen. Sonce se je poslavljalo s svojim pozno jesenskim sijajem, nekaj trpkosti je v takšnem dnevu in, kot je žalostna narava, se polasti tudi ljudi nekaj težkega. Glave se sklonijo.

Ceste, ki drže k Sv. Križu, so bile polne ljudi, ki so romali sklonjenih glav k tistim tihim, zadnjim domovom. Mesto je skoraj izumrlo, kdor je le mogel, ga je zapustil. Številni avtobusi so neprestano pobirali in odvažali ljudi z Marijinega, Krekovega trga in od drugod.

Na žalostnem, vedno zapuščenem Suhem bajeju je bila pijetna svečanost že dopolne ob 10., udeležilo se je številno občinstvo. Nekaj silnega je presunilo ljudi ob pogledu na te grobove ob plapolanju sveč. Človek se oglasi neke globoko v slehernem ter protestira z gnevom in bolečino zoper nasilje, ki je zahtevalo že toliko žrtv. Pevsko društvo »Krkovo - Trnovo« je zapelo žalostinko »Nad zvezdami«, šentjakovski župnik g. J. Barle je pa opravil molitve, nakar so pevci zapeli še »Oj Doberdob...«

Pred univerzo je ležal na spominski plošči trnjev venec in na spomeniku Ilirije so gorele sveče. Na Vse svete se ljudje spominjo pač tudi neznanih junakov.

Zalna svečanost za padlimi vojniki je bila letos posebno svečana. Okoli spomenika judenburških žrtv se je zbrala številna množica, ki je nemo počastila spomin žrtv, ki jih ne smemo nikdar pozabiti. Ob 15.45 je vojaška godba zaigrala žalni koral, nakar so združeni pevski zbori zapeli žalostinko »Vigred se povrne« pod vodstvom pevovodje Z. Prelovca. Vojni kurat g. Bonač je v vznešenih besedah proslavljajo vojne žrtve, nakar je vojaška godba zopet zaigrala, h koncu so pa duhovniki opravili molitve. Pevci so zapeli še žalostinko »Oj Doberdob«, godba je pa zaključila svečanost z žalnim koralom.

Grobovi so bili vsi lepo okrašeni in očisti, le tu in tam je bila med njimi skrita zelena ruša takšnih zapuščenih gomil, ki so že skoraj povsem zravnane z zemljo, je pa največ pri Sv. Križu. Življenje pljuska od vseh strani okoli tega pokopališča, ki se ruši vedno bolj in je zdaj že naraven otok sredi mestnega življenja. Grobovi naših velikih mož pa vendar niso bili povsem pozabljeni, okrasili so jih Preporodovci.

Pokopališče pri Sv. Križu je obiskalo včeraj nad 25.000 ljudi.

Proti večeru je mesto zopet oživel in ljudje so vtopliali žalostne spomine — v gostilnah.

Z dežja pod kap.

— Kako se počuti tvoja žena?

— Bila je nevarno bolna. zdaj je pa zopet nevarno zdrava.

Tragedija ruskega inženjerja

V soboto je tovorni avto Ljubljanske gradbene družbe povozil inženjerja Pavla Barkova, ki se bori s smrtjo

Ljubljana, 2. novembra.

Kljub ogromnemu prometu avtomobilov in avtobusov, ki so slasti vozili na pokopališče ter od tam zopet v mesto, se včeraj ni pripetila nobena nesreča. Pač pa se je pripetila težka in usodopolna prometna nesreča v soboto zvečer na Dunajski cesti. Žrtev te nesreče je postal mladi ruski inženjer, 33letni emigrant Pavel Barkov, ki se sedaj bori v bolnici s smrtjo.

Pavel Barkov je bil v soboto popoldne v družbi gledališke igralke ge. Marije Nablocke na Ježici, zvečer pa sta se skupaj vračala z izprehoda proti Ljubljani. Okrog 20.50 sta prispela do Stadionu, tedaj pa je opazil Barkov, da prihaja z Ježice proti Ljubljani večji avtomobil. Bil je prepričan, da je mestni avtobus, skočil je na cesto in dvignil roke, misleč da se bo avtomobil ustavil. Toda že je bila nesreča tu. Sofer Barkova ni opazil, avtomobil se je z vso silo zaletel v nesrečnega inženjerja, ki je odletel več metrov daleč na pešpot in nezavesten obležal. Avtomobil se ni ustavil in je vozil naprej.

Nesrečnemu Barkovu je takoj priskočila na pomoč ga. Nablocka, pobrala ga je in s pomočjo stavbnega tehnika Franca Kugliča in njegove žene Marije so nezavestnega Barkova prenesli v bližnjo Kovačičevo gostilno, obveščena je pa bila takoj reševalna postaja. Že čez nekaj minut je privozil na kraj nesreče reševalni avto, s katerim se je pripeljal tudi policijski stražnik Rudolf Vogrič, nakar so nezavestnega Barkova prepeljali v bolnico.

V bolnici so ugotovili, da je Barkov težko poškodovan. Zlomljeni ima obe noge, udrl mu je prani koš, poškodovano ima lobanjo in ugotovili so tudi notranje poškodbe. Njegovo stanje je brezupno. Kakor nam poročajo iz bolnice, se nesrečni Barkov do danes ob 9. še ni zavedel in je njegovo stanje še vedno kritično. Zdravniki nimajo upanja, da bi nesrečni inženjer ostal pri življenju.

Stražnik Vogrič je zasljal gospo Nablocko, Kugliča in njegovo ženo, ki so bili

priča grozne nesreče. Gospa Nablocka je bila tako razburjena, da ni mogla ničesar drugega povedati, kakor ponesrečenost ime, dočim sta Kugličeva izpovedala, da sta videla, kako je Barko skočil na cesto in dvignil roke. Avtomobil se pa ni ustavil in je drvel z nezmanjšano hitrostjo proti njemu. Sunek je bil tako silen, da je Barkov odletel več metrov daleč in priletel na pešpot. Policija je ugotovila, da gre za tovorni avtomobil Ljubljanske gradbene družbe, ki ga je vozil sofer Alojzij Tašker, rojen leta 1883. v Sevnici.

Tašker je bil zaslišan in je izpovedal, da je sicer videl nekega moškega, ko je skočil na cesto in dal znamenje z roko, bil je pa mnenja, da se bo moški že sam umaknil in zato je vozil naprej. Da ga je podrl ni opazil in zato je brezbržno vozil naprej. Policija je uvedla strogo preiskavo.

Barkov je star 33 let in je rodom iz Odese. Zaposlen je bil kot geometer pri hidrotehničnemu oddelku banske uprave v Ljubljani.

Življenje ponesrečenega ruskega emigranta je žalostno, usoda je bila neusmišljena z njim. Bežati je moral z materjo in bratom iz Rusije, preživel je težke čase gorja, pomanjkanja in bede. V Ljubljano so prispeli skoraj brez sredstev, toda Barkov ni obupal. Z neverjetno energijo se je lotil dela in študij študiral je na ljubljanski univerzi, da se je pa lahko preživljal, je podnevi delal kot konjski hlapec v državni žrebnarni na Selu Tako se je mukoma preživljal, pomagal je tudi materi in bratu. Pred tremi leti je dovršil študije in lani je bil eprejet na bansko upravo. Sedaj je bil jedva leto dni na trdnih nogah, pa ga je znova doletel težak udarec usode. Tragična nesreča mladega Rusa, ki je bil povsod splošno priljubljen ter znan kot vreden in dober uradnik, je vzbudila splošno sočutje v Ljubljani, zlasti pa sočutje stujejo z njim tukajšnji Rusi. Upajmo, da ostane pri življenju.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

2. nov., ponedeljek: Vest. Izven. Znižane cene.
3. nov., torek zaprto.
4. nov., sredo: Dve nevesti, premijera. Izv.
5. nov., četrtek: Brez tretjega. Red E.

Ljubljanska drama vprižori drvi ob 20. uri po znanih dramskih cenah eno najmočnejših del letošnjega svojega repertoarja. Roastandovo dramo Vest. Obisk najtopleje priporočamo, ker je drama po vsej svoji vsebini zelo primerna za današnji praznik, ki je posvečen spominu nanj.

»Dve nevesti«. Premijera izvirne narodne igre je brez dvoma vselej praznik za našo dramo. Tak praznik bo v sredo 4. t. m., ko vprižori naša drama v režiji g. Lipaha Golarjevo najnovejšo ljudsko igro »Dve nevesti«. Godi se v starih, dobrih časih neke na Gorenjskem: Prvo dejanje v hiši kmeta Melharja, ki ga predstavlja g. Bratina, njegovo ženo ga Juvanova, drugo dejanje pri bogatem kmetu Napljonu, ki bo g. Levar, tretje dejanje pa pri Močerdolnikovih in Močerdolnikovega Miho igra g. Cesar. Nevesti sta g. Bohtarjeva in Vida Juvanova. V ostalih vlogah nastopijo gg. Rakarjeva, Kralj, Gregorin, Plut in Jerman. Vprižoritev po načrtih akad. slikarja Gasparija. Premijera izven abonmana.

OPERA

Začetek ob 20.

2. nov., ponedeljek zaprto.
3. nov., torek: Sneguročka. Red B.
4. nov., sredo zaprto.
5. nov., četrtek: Viktorija in njen huzar. Red C.
6. nov., petek zaprto (generalka).

Sneguročka, prelepo rusko pravljico opero vprižori naša opera v torek 3. t. m. za red B. Zasedba ista kakor pri vseh dosedanjih vprižoritvah, le v vlogi pastirja Lela nastopi prvič na slovenskem odru ga Bernot-Golobova, ki ima krasen alt in je znana s produkcij ljubljanskega državnega konservatorija, pa tudi s svojimi nastopi v Radiju. Opero dirigira kapelnik Neffat.

Izprembe repertoarja. Radi velikih priprav za sobotno premijero opere Košana se je predstava, ki je bila določena za sredo, pomaknila na četrtek, na kar prav posebno opozarjamo abonente reda C, ki dobe ta večer za svoj abonma opereto Viktorija in njen huzar.

Premijera opere »Košana« bo v soboto 7. t. m. Ze danes opozarjamo p. n. občinstvo, da si kupi Gledališki list, ki bo izšel za premijero Košana v sredo 4. t. m. Radi lažjega in boljšega razumevanja je vsekakor potrebno, da vsakdo prej prebere Gledališki list, ki bo prinesel članke o delu samem, njega vsebini, pa tudi o vseh težko razumljivih izrazih, ki so v operi, ki se poje v originalu.

Jutri dan vsesplošnega smeja!

Za to bo skrbel

Felix Bressart

Deviški Jakob

Pridite v ELITNI KINO MATICA!

SARMANTNA

LIANE HAID

v najnovejšem filmu

Bohemska ljubezen

PRIDE!

PRIDE!

Šolski radio za dravsko banovino

V torek 3. novembra ob 11.30 se bo vršila prva uradna otvoritvena oddaja šolskega radia za dravsko banovino. »Šolski radio« bo otvoril uradno načelnik odseka za šolski radio pri Jugoslovenskem učiteljskem združenju — sekciji za dravsko banovino in zastopnik kraljevske banske uprave v odseku g. prof. Leopold Andree. Radio Ljubljana bo postal s tem tudi važen faktor za naše šolstvo. Otvoritev predavanja bo imel g. pisatelj F. S. Finžgar: »Kaj bi rad povedal mladini.« Prva oddaja je namenjena šolstvu vseh vrst, tako osnovnim, meščanskim, srednjim in strokovnim šolam.

Do nadaljnjega se bo vršila oddaja dvakrat v tednu, in sicer vsak torek in petek ob 11.30, v kolikor ne bo izprememb zaradi praznikov in drugih prilik, kar pa bo vselej pravočasno objavljeno. Izdelan je program za 2 meseca. Ta program tvori sestavni del pouka, zato se ozira na tvarino, ki jo lahko nato porabiš gg. učitelji in profesorji v šoli pri pouku. Program bo objavljen vedno za več mesecev naprej v »Prosveti«, glasilu JUU — Ljubljana s teksti, posebej pa za vsak teden v »Radio vestnik«, »Učiteljskem tovarišu« in dnevnem časopisju z navedbo oddaj.

Te oddaje bodo več ali manj še poizkusne. Zato prosimo vse gg. učitelje in gg. profesorje, da sporoče pisмено vse svoje misli glede izboljšanja in usmerjenja teh oddaj odboru za šolski radio pri sekciji Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Ljubljani. Poročajo naj o svojih in vtisih učencev ter o nasvetih in pripombah, ki jih bo skušal odbor upoštevati pri prihodnjih programih. Pošljejo naj tudi statistične podatke, koliko otrok je poslušalo vsako oddajo, ker bo odsek vodil evidenco o tem.

V petek 6. novembra t. l. ob 11.30 bo predaval g. prof. Šolar o temi »Kaj znaš«, vaje v deklamiranju in branju. V torek 10. novembra ob 11.30 bo predaval g. Kržišnik: »Trgatev na Dolenjskem s plosčami.« V petek 13. novembra ob 11.30. Gg. Jakac-Ribičič: »Moje potovanje v Ameriko.« dialog (intervju iz umetnostnega stališča).

V torek 17. novembra ob 11.30 gđ. Vencajzova: »Lepo stanovanje« (estetika, higiena). Igra za deklice.

V petek 20. novembra ob 11.30 g. Potočnik Alojzij: »Stavbe na koleh« (reportaža za Barja).

V torek 24. novembra ob 11.30 g. Kapus, pisatelj: »Jesenski lov.« Slušna slika iz živalstva.

Novi ustanovi šolskega radia za dravsko banovino je omogočila obstoj kraljevske banske uprave v Ljubljani in Radio postaja v Ljubljani, ki sta prevzeli kritje stroškov. Prvo iniciativo za ustanovitev je dala Prosvetna zveza v Ljubljani, ki ima postajo v najemu. Kraljevska banska

uprava je izročila izvedbo šolskega radia Jugoslovenskemu učiteljskemu združenju — sekciji za dravsko banovino, kakor ima šolski radio v Beogradu v oskrbi tamošnja sekcija JUU. V odseku so zastopani šolski vsi kategoriji šolstva, zastopnik Radio postaje in strokovnjak univ. prof. g. ing. Osana.

Od gg. učiteljev in profesorjev je odvisno, kako se bo izkoristila ta nova pridobitev za šolo, mladino in ljudstvo. Mnogo je uspeh odvisen tudi od gg. šolskih upraviteljev.

Da bo uspeh tem večji, prosimo vse gg. šolske upravitelje in tudi vse gg. učitelje in profesorje, ki imajo radio aparate z zvočnikom, da prenesejo v dneh šolske oddaje svoje aparate v šole in priredajo oddajo za mladino svoje šole. To velja za one kraje in one šole, ki še nimajo svojih radio aparatov. Šole pa, ki imajo že svoje radio aparate, prosimo, da zberejo mladino v urah oddaje šolskega radia v skupni dvorani in izvedejo predavanje šolske oddaje. Obdelana snov naj se porabi pri pouku, odnosno naj se s poukom že prej pripravi otroke na snov oddaje.

Odsek šolskega radia ima v programu tudi poznejše strokovne oddaje za mladino kmetstvo - nadaljevalnih šol, gospodinstvo - nadaljevalnih šol, obrtno-nadaljevalnih šol, trgovsko-nadaljevalnih šol, oddaje ljudske univerze za gospodarsko, državljansko, higienko in nacionalno vzgojo in kulturno povzdigo najširših plasti ljudstva ter posebne mesečne oddaje iz pedagoških in šolskih ter narodno vzgojnih novosti za gg. učitelje in profesorje.

Vsemu temu širokemu namenu naj bi služil šolski radio in radio aparati po šolah, tako da bi bili do dobra izkoriščeni ter bi bila ta nova ustanova visoko rentabilna za vzgojstvo mladine, ljudstva in učitelstva.

Starši otrok, ki imajo radio aparate doma, pa bodo lahko s svojimi otroci v duhovnem stiku, ker bodo oddaje šolskega radia tudi njim doma dostopne.

Prepričani smo, da bo novo ustanovo šolskega radia v dravski banovini pozdravila s simpatijo vsa javnost, da jo bo podprla tudi z nabavo radio aparatov za šole, kadar bodo šole potrkale na merodajne korporacije ali poedince ter bo s tem zagotovila mogočen razmah tej novi ustanovi v blagor lepše bodočnosti naše mladine in našega naroda.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 2. novembra, katoličani: Verne duše. Zdanila, pravoslavni: 20. oktobra, Artemije.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Rop Mone Lise.
Kino dvor: Otok strasti.
Kino Ideal: Vstajenje.
ZKD: »Zapadna fronta 1918«; ob 14.15 v kinu Matic.
ZKD: »Zapadna fronta 1918«; ob 17.30 v kinu Ideal.
Jakopičev paviljon: Razstava kiparja Goršeta.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Sušnik, Marijin trg 5; Kuralt, Gosposvetska cesta 10.

Prvak jugoslovenskih guslarjev v Ljubljani

V Ljubljano je prišel po vsej Jugoslaviji znan in priljubljeni narodni guslar g. Milovan Barjaktarović, dijak učiteljskega »Črne gore. Mladi guslar uživa glas našega najboljšega narodnega guslarja in je imel koncerte že v raznih krajih. Tako je igral ob proslavi 10letnice Nj. Vel. kralja Aleksandra in na rojstni dan Nj. Vls. prestolonaslednika Petra v beograjskem radu in je žel od poslušalcev veliko priznanje. Sloveči guslar je na potu v inozemstvo in je nastopil pred odhodom v tujino še v beograjskih, novosadskih, subotičkih in zarebških šolah. Sedaj bo priredil koncerte tudi v tukajšnjih šolah, obenem pa bo imel koncert za ostalo ljubljansko publiko. Po Ljubljani bo nastopil še v Celju in Mariboru.

DANES ZADNIJKRAT

John Boles - Lupa Velez v vefilmu

Vstajenje

L. N. Tolstega nesmrtni roman. V nemškem jeziku!

Ob 4., ½ 8. in 9. uri zvečer.

Zvočni kino Ideal

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Dnevne vesti

— **Kongres slovenskih pravnikov v Bratislavi.** Na janskem kongresu češko-slovaških pravnikov v Bratislavi je poljska delegacija predlagala, naj bi se stiki in sodelovanje pravnikov slovenskih držav poglabilo. Predlog je bil soglasno sprejet na privatnem posvetovanju slovenskih pravnikov ki so sklenili prirediti v slovenskih državah znanstvena predavanja sklicati pravnike slovenskih držav na prvo javno znanstveno posvetovanje. Ustanovljen je bil pripravljalni odbor, ki je imel posvetovanja v Krakovu, Varšavi, Sofiji, Beogradu, Skoplju in Pragi in vse pravniške korporacije v slovenskih državah so pristale na predlog, da se skliče jeseni prihodnjega leta v Bratislavo prvi kongres slovenskih pravnikov. Kongresa se udeležijo pravniki vseh slovenskih držav, razen Rusije. Kongresa se lahko udeležijo vsaki absolutirani pravnik slovenske narodnosti, drugi udeleženci so pa dobrodošli gostje. Referati in debate na kongresu bodo v slovenskih jezikih.

— **Železniškim vpokojencem.** V kakšni bedi žive železniški starovpokojeanci države in južne železnice, ni treba več opozarjati, ker je bilo to že nešteto povedano. Da se železniškim invalidom niso uredile kronske negotovne rente, je znano vsem. Vsi železniški vpokojeanci so bili hudo prizadeti, ko jim je bila pred letom tajno priznana prisiljena pravica do neomejene režijske vožnje v teh primerih je podprano društvo že na vseh merodajnih mestih nešteto krat prosilo za odpravo, a do sedaj brezuspešno. Dolež se je naše društvo ogibalo vsake politike, kakor to določajo društvena pravila in ni nikoli pozivalo svojih članov na volitve. A sedaj, pri teh volitvah je nujno potrebno, da vsi železniški vpokojeanci nastopimo složno, in pokazemo, da smo zvesti sinovi kraljevine Jugoslavije, od katere pričakujemo rešitve, da bo podpisano društvo zamoglo svoje delo uspešno nadaljevati in da bo našlo zaslonbo pri narodnih poslancih. Je nujno potrebno, da se vsi železniški vpokojeanci udeležijo volitev dne 8. novembra. — **Društvo želez. vpokojencev v Ljubljani.**

— **Darovi za stradalce.** Pisarna Rdečega križa v Wolfovi ulici je prejela od občasnega odbora Podmladka RK v Ljubljani 531.70 Din kot zbirko šol, in sicer iz Prešerje 50 Din, iz Buške 56 Din, iz št. Vidna nad Ljubljano 122.05 Din in iz Tezna 32.15 Din ter od gimnazije v Kočevju 271.50 Din izrečno za Belokrajino. Dalje sta darovali občina Jurtevec (srez Kočevje) 200 Din in občina Dolenja vas (srez Kočevje) 400 Din. Ta dva zneska sta bila nakazana občasnemu odboru RK. Iskrena hvala!

— **Največja loterija.** Poštari dravske banovine igrajo loterijo na 600 dobitkov v vrednosti 66.000 Din. Dobitki prekašajo vse običajne loterije. Glavni dobiček je oprava za jedilnico spalnice in kuhinjo v vrednosti 25.000 Din. Srečka stane 10 Din in jih prodajajo pismonoše Vabimo cenjeno občinstvo, da hiti z nakupom srečk, ker bo 1. decembra že zbiranje. Dobitke gre za gradnjo Poštarskega doma v Ljubljani. — **Zadružna Poštni doma.**

— **Fakturiranje blaga v tuzemstvu.** Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja vse zainteresirane, da je minister za finance dne 23. oktobra t. l. pod št. 115.682 odredil, da se fakturiranje blaga v tuzemstvu ne sme vrstiti v smislu veljavnih zakonov v tuji valuti, niti vezati na tujo valuto, temveč se mora fakturirati samo v dinarjih brez kake klavzule. Prestopki te odredbe se kaznujejo po zakonu o kazenskih odredbah z dne 8. oktobra t. l.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 67 z dne 31. oktobra objavlja zakon o izpremembah in dopolnitvah v kazenskem zakoniku, zakonik o sodnem kazenskem postopanju, zakon o tisku in zakonu o izvrševanju kazni na prostem, naredbo glede dokaza o zastopanju avtorjev, dopolnitev § 1. uredbe o organizaciji in področju centralnega Higijenskega zavoda v Beogradu, pravilnik o trošenju državne podpore, dovoljene zvezi SKJ po partiji 224 proračuna ministrstva za prosveto za leto 1931-32, pravilnik o oddajanju brezplačnega premoaga iz državnih rudnikov za sokoletske telovadnice SKJ, pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja in abecedno kazalo »Službenega lista« za prvo polletje 1931, št. 1. do 57.

— **Izprememba rodbinskega imena.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Dragotinu in Antoniji Požaru iz Lajtersperke izpremembo rodbinskega imena Požar v Zmave.

— **Taks je oproščena javna bolnica.** usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu.

— **Nalezljive bolezni v dravski banovini.** Od 8. do 14. oktobra je bilo v dravski banovini 63 primerov tifuznih bolezni, 46 griže, 94 škrlatinke, 151 ošpic, 175 dave, 19 dušiljve kašlja, 20 šena, 3 stekline, 2 nalezljivega vnetja možganov ter po 1 krčevite odreenelosti, vrančnega prisada in otrošniške vročice.

— **Zbori.** Revija nove zborovske glasbe. Ureja Zorko Prelovce, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon. VII. letnik, št. 5. Vsebinska glasbenega dela: St. Premrl »Oj z Bogom ti planinski svete, možki zbor s tenorskim solom, M. Rožanc »Polonica«, mešani zbor, Z. Prelovce »Dekliška pesem«, samospev za mezzosopran s klavirjem, Vsebinska književnega dela. I. Peruzzi Pesem. Praška kritika o »Grafiki«. Iz naših organizacij in društev. Koncerti. Opora. Novosti. Razno. Pevskim društvom, pevkam in pevčev priporočamo list v naročbo! Letna naročnina stane 50 Din.

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta lepo, hladnejše vreme. Tudi včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države lepo in precej hladno. Samo v Dalmaciji še ni mraza, drugod je pa v jutranjih urah temperatura že povsod pod ničlo. V Beogradu so imeli včeraj zjutraj že —3,2, v

Mariboru —2,5, v Zagrebu —1,8. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Skoplju 10,8, v Mariboru 8 v Beogradu 7,1, v Ljubljani 7 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 777,5 temperatura je znašala —1,4.

— **Sava naplavlja samomorilcevo truplo.** Pri Brodu je Sava vrgla na suho truplo neznanega utopljenca, v katerem je komisija spoznala drvarja Antona Mazlerja iz Cabra, ki je pred 14 dnevi skočil v vodo.

— **Grožen zločin nad 14-letno deklico.** Iz vasi Vajska pri Somboru je izginila te dni 14-letna Sofija Sučinović. Pred dobrim tednom so jo pa našli v bližnjem gozdu mrtvo in pokrito z listjem. Orožniki so ugotovili, da je bila najprej zadavljena, potem pa še oskrnjena. Kmalu so aretirali nekega fanta, ki je taval po vasi. Osumljen je bil, da je deklico zadavil in oskrnil in zato so ga odvedli v sodne zapore v Sombor, kjer je svoj zločin priznal.

— **Velike poplave v Hercegovini.** V Hercegovini so v petek in v soboto vse reke in potoki tako narasli, da je začela voda odnašati mostove in poplavljal vasi. Neretva je odnesla leseni most pri Grabovici, ki je bil zgrajen šele lani, njen pritok Rama je pa porušil betonski železniški most. Neretva je poplavlja več vasi, kmetje so morali zbežati v hribe. Skozi Mostar je nosila reka ogromne količine drv, trav in tudi lesene mostove.

— **Vlak povozil čuvaja.** V petek popoldne je povozil tovorni vlak v predoru pri Mravincu pri Splitu čuvaja proge Blaža Murata. Strojevodja je vlak ustavil, vzel težko poškodovanega čuvaja na lokomotivo in ga pripeljal do Klisa, od koder so ga odpeljali z avtomobilom v splitsko bolnico, pa je že med prevozom umrl.

Iz Ljubljane

— **Iz Volilni sestanek za volilce Ljubljani.** mesto se vrši dne 3. t. m. ob 20. uri v »Mestnem domu« za Poljanski št. 2, Peterski okraj. Na sestanku poroča kandidat minister g. dr. Albert Kramer. Ivan Tavčar in drugi. Volilci, udeležite se tega sestanka polnočevno.

— **Iz Razstava kiparja Franceta Goršeta** v Jakopičevem paviljonu, ki smo v soboto o njej poročali in je bila včeraj odprta ob udeležbi najodličnejšega občinstva, je dosegla že prvi dan prav lep uspeh. Prodano so bila namreč štiri dela in sicer je kupil urednik »Jugoslavana« g. Anton Podbevšek »Madono« lepo statueto »Jesene« g. Škerlep, trgovec z Ježice, relief »Domov« pa publicist g. Albin Prepeluh. Odlično karikaturu književnika g. Podbevškega, ki smo o njej pisali, si je pa pridobil predsednik Narodne galerije g. dr. Windischer.

— **Iz Praznik spomina na pokojne** in prekrasen solčni dan je včeraj zabil vse prebivalstvo iz mesta na deželo. Kdor ni bil na pokopališču, je se odpeljal v prirodo in tako nam glavni kolodvor poroča, da je bil včeraj tako velik promet, kakršnega ne beleži naš glavni kolodvor že mnogo let. Bilo je namreč prodanih nad 20.000 vozniških kart na vse strani zlasti mnogo Ljubljancem je pa šlo na Gorenjsko.

— **Iz Smrt vzglednega privatnega uradnika.** Davi je po večletnem trpljenju, ker je imel raka na jeziku, umrl v Černetovi ulici v šiški večletni uradnik blagovnega oddelka Gospodarske zveze g. Anton Kerč. Gospodarska zveza je z njim izgubila izredno vestnega in marljivega uradnika, ki je zapustil razen vdove tudi šest neprekrbljenih otrok. N. v. m. p.!

— **Iz Veliko zanimanje za film »Zapadna fronta«.** Ze toliko se je pisalo o tem filmu, da nam ni treba več poudarjati, da je to eden najkrajših filmov, kar smo jih kdaj videli. Dolež se bile vse predstave razprodane in ZKD obdrži glede na veliko zanimanje film še na sporedu do vključno srede 4. t. m. Dnevno se vršita po dve predstavi, in sicer prva ob 14.15 v kinu Matici, druga pa ob 17.30 v kinu Ideal. Predstava v Matici je dovoljena tudi mladini, dočim je večerna v Idealu namenjena le odraslim, ker bo prikazan film v celoti in slika tonu in dialogu. Naj nihče ne zamudi tega filma!

— **Iz Samo še danes in jutri sprejme** Elitni kino Matica prijave za abonma. Zato naprošamo cenj. abonente, da si nemudoma nabavijo vstopnice za mesec november. Program smo že opetovano objavili. Vstopnice, vse pogoje in event. pojasnila pri ravnatelstvu Elitnega kina Matica.

— **Iz Društvo brivskih in frizerskih pomočnikov** (pomočnic) ima jutri članski sestanek v Delavski zbornici, Miklošičeva cesta. Odbor.

— **Iz Revna služkinja** je včeraj od postaje Šmarje Sap pa do tamošnjega pokopališča izgubila črno listnako, ki je bila v njej velika vsota denarja in zlat prstan. Poštenega najditelja prosimo, da vrne denar proti nagradi v naši upravi ali pa dekaniji Šmarje.

— **Iz STROJEPISNI POUK.** Večerni tečaj od 6. do 9. ure. Vpisovanje danes in jutri od 8. do pol 8. zvečer. — Christofov učni zavod, Domobranska cesta 7.

— **Iz Otroške nogavice, rokavice, oblečke,** jopice, majice kupite na »rejo« Šterk nasi. KARNICNIK, Stari trg 18.

— **Iz Tovarna J. Reich sprejema mehko** in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. — **Iz Tridka klavirjev** in glasbil Alfonz Breznik je sedaj na Aleksandrovi cesti 7.

Urejeno prebavo in zdrave kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne »Franc Jožefove« grenčice, ker poživlja delovanje žleza in črevesa, odpravi oteklino jeter, zviša izločevanje žleza, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

VABIMO VAS, oblecite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin

ZA MAL DENAR.

Frenchcoate, suknje, obleke, perilo t. dr.

A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Iz Celja

— **c Razglas.** V dvorcu g. Stigerja na Ljubljanski cesti št. 18 je bila uradno ugotovljena pasja steklina. Ker so psi imenovanega zadnji čas večkrat nezavarovani begali v okoliš njegovega posestva, obstoja možnost, da so ugriznili kake osebe ali živali, ki so sedaj izpostavljeni nevarnosti obolenja na steklini. Z ozirom na to pozivljamo vsakogar, ki ve za tak primer, da to nemudoma javi mestnemu načelnstvu. V ostalem opozarjam na tuk. razglas od 2. X. 1931, št. 2532 o poostrenem pasjem priporu v območju mesta po katerem morajo biti vsi psi tako zavarovani, da ne morejo gristi ali ubežati in da do njih ne morejo tudi psi ali mačke. Steklina je zahtevala v nedeljni občini že človeško žrtev in do sedaj še ni ponehala. Upravičeno tedaj opozarjam prebivalstvo, da se izdani naredb točno drži, ker je edino tem potom mogoče zatiranje te za ljudi in živali tako nevarne kužne bolezni. — Mestno načelstvo Celje, dne 29. X. 1931. Mestni načelnik: Dr. Gorican s. r.

— **c Dežurno lekarniško službo** v Celju ima tekoči teden do vključno petka 6. novembra lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

— **c Tujsko prometna statistika v oktobru.** V preteklem mesecu je obiskalo Celje skupno 1107 tujcev, ki se delijo po narodnosti na 705 Jugoslovenov, 124 Avstrijcev, 57 Nemcev, 39 Čehoslovakov, 24 Italijanov, 10 Madžarov, 4 Ruse, 4 Poljake, 3 Francoze, 2 Kitajci in 1 Rumuna. Po poklicu pa je bilo 428 trgovskih potnikov, 139 delavcev, 119 industričev, 75 obrtnikov, 71 dijakov, 27 zdravnikov, 41 uradnikov, 18 odvetnikov, 55 tujcev pa je bilo brez poklica.

— **c V celjski okolici** občini so razdeljeni volilci na 3 volišča. In sicer bodo volili: volilci iz Gaberje, Spodnje in Zgornje Hudinje v dežji stani v Gaberju (I. volišče), volilci z Brege, Polu, iz Košnice, z Miklavškega hriba, iz Lisc, Pecovnika, Zagrada in Zavodne v občinski pisarni na Bregu (II. volišče) in volilci z Lave, Ložnice, Babnega, Lopate, iz Medloga, Lokrova in Dobrove pa v trgovini ge. Karlovškove na Lav (III. volišče).

— **c Celjska mestna občina** razpisuje mesto strojnega mehanika za mestni vodovod. Podrobnosti so razvidne iz tozadevnega razglašja na mestni uradni deski.

— **c Koncert vijoličnega virtuozja Karla Rupla** in pianista Marjana Lipovška, ki se bo vršil v sredo 4. t. m. ob pol 21. v koncertni dvorani Celjskega doma, bo obsegal naslednje skladbe: 1. Mozart: sonata v g-duru. 2. A. Glazunov: Koncert v a-molu. 3. Slavko Osterc: Fantazija. 4. A. E. Jacques-Dalcroze: Danse Frivole. 5. M. Ravel: Habanera. 6. Cl. Debussy: Minstrels. 7. Tartini-Kreisler: Variacije na Corellijevu tema. 8. H. Wieniavski: Scherzo Tarantelle. Za ta prvovrstni koncert se dobe vstopnice v predprodaji v knjigarni Gorčar & Leskovšek na Kralja Petra cesti.

Vpliv podnebja na žensko lepoto

Mnoge dežele in narodi so na glas da imajo zelo lepe ženske. Malokdo pa ve, da vpliva na žensko lepoto med drugim tudi podnebje. Angležinje, ki nimajo baš pravilnih potoz, se odlikujejo z izredno nežno poltjo. Na nje vpliva namreč zelo blagodejno angleška megla in dež. O vplivu podnebja na žensko lepoto piše angleški estēt Januar Mortimer takole:

»Naše vlažno podnebje vpliva zelo blagodejno na polt. Vpliv deževnega vremena in megle na kožo se kaže najbolje pri ženskah, ki žive v krajih, kjer je podnebje najbolj vlažno. Škotska megla vpliva na kožo tako, da postane mehkejša in nežnejša. Enako vpliva podnebje na žensko lepoto tudi v Devonshiru, kjer rado dežuje, in v Cornwallu, kjer je zelo vetrovno. Irske ženske so znane po svoji mehki, lepo rdečkasti koži. Vlažno podnebje varuje kožo tudi prezgodnjih gub, ki jih dobe zgodaj zlasti prebivalci vročih in suhih krajev. Lepota žensk na jugu Evrope, v Italiji in Španiji, hitro uvene, ker je podnebje v teh deželah presuho in vročino prevelika.

Slovo evangelijskega župnika

Poslovilni večer župnika Mihaela Beckerja, ki odhaja za škofovega pomočnika v Zagreb

Ljubljana, 2. novembra.

Snoč so se čani ljubljanske evangelijske cerkvene občine v hotelu »Miklič« poslovili od dosedanjega svojega župnika Mihaela Beckerja, ki se je po več kot petletnem bivanju v Ljubljani priljubil v vseh krogih prebivalstva. Iz Ljubljane odhaja, ker je imenovan za škofijskega župnika v Zagrebu, kar v protestantski hierarhiji pomeni visoko čast škofovega pomočnika.

Kot rečeno, je skoraj že šest let, ko je prišel župnik Becker iz Bačke v Ljubljano, ki mu je takoj postala simpatična in draga. Organiziral je protestante v naši deželi, uspešno mu je pa tudi popraviti in reorganizirati protestantsko cerkev na Gospodarski cesti, ki je bila zelo zanemarljena. Pri delu ga je predvsem podpiralo evangelijsko žensko društvo, ki deluje posebno na karitativnem polju in podpira vse reže brez razlike na njih vero. Župnik

Becker pa ni samo dober pastir svojim vernikom, temveč tudi odlični pisatelj in urednik evangelijskega cerkvenega lista »Neues Leben«. Razen v ta list je pa odlični protestantski publicist napisal o našem narodu in naši deželi tudi mnogo člankov v inozemske protestantske liste, kamor je z veliko pohvalo poročal o naklonjenosti naše javnosti in oblastev za evangelijske cerkev. Pri svojem pastirovanju se je posebno zanimal za naše preproste premurke protestante, ki jih je spoznal pri obiskovanju ljubljanske bolnice. Kot učitelj verouka je bil prav tako kakor pri nemških otrocih priljubljen tudi slovenski in češki deci.

Ko se širši javnosti nepoznan evangelijski duhovnik poslavlja od Ljubljane, izjavlja kako težka mu je ta pot. Trga mu se srce ob slovesu od našega mesta in prelepe dežele, kjer so ga prav tako kakor njegovi verniki spoštovali vsi, ki so ga poznali.

Na snočnem poslovilnem večeru je odhajajoči g. župnik poudarjal zlasti svojo ljubezen do našega mesta in prebivalstva ter se zahvalil vsem za požrtvovalno podporo. Prav posebno zahvalo je pa za neutrudno delo izrekel predsedniku evangelijske občine g. Hermanu Brandtu, ki ga vse pozna kot plemenitega moža. Pred svojim odhodom se je g. Becker prisel posloviti tudi v uredništvo »Slovenskega Naroda«, ki je bil nanj naročen od prvega dne svojega prihoda v Ljubljano. Prav veselni nas njegovo priznanje, da se je iz našega lista naučil toliko slovensčine, da naš jezik prav dobro razume, ponaša se pa s svojim sinom, ki se je v Ljubljani popolnoma poslovenil in bo kot odlični prve državne gimnazije letos že maturiral. Ob odhodu pozdravljamo g. župnika z željo, da mu ostane Ljubljana v najlepšem spominu.

Jutri dan vsesplošnega smeha!
Za to bo skrbel
Felix Bressart
Deviški Jakob
Pridite v ELITNI KINO MATICA!

Študirane ženske in možitev

V San Franciscu je cela ženska univerza. Moških slušateljev sploh ne sprejemajo. Samo v profesorskem zbiru je večina moških in tudi rektor ženske univerze je moški. Sedanjí rektor je objavil zanimivo razpravo o študiju žensk, v kateri se peča tudi z izgledi, ki jih imajo ženske z akademsko izobrazbo na možitev. Rektor pravi, da imajo najbolj nadarjena dekleta najmanj izgledov na možitev. Ta njegova trditev je izzvala med slušateljicami silno razburjenje in ogorčenje. Slušateljice so energično nastopile proti rektorju in za ameriške razmere ne bo nič čudnega, če bo moral rektor odstopiti.

Rektor je že dobil odgovor v obliki brošure, kjer je vse polno statističnih podatkov in citatov. V brošuri je rečeno, da se baš najbolj nadarjena in izobražena dekleta najlažje omože, da pa one same večino nočejo v zakonski jarem. Dekle z višjo izobrazbo ima gende moža večje zahteve in zato ne najde tako kmalu svojega ideala, kakor preprosto dekle, če ga sploh najde. Slušateljice ženske univerze trdijo, da lahko zabito dekle izbira med vsemi zabiti moškimi, dočim je izbira inteligentne in bistroume ženske omejena samo na neznatno število bistroumih moških.

Grozna suša

Strašna suša je zajela severni Natal (angleško kolonijo v Južni Afriki), kjer že celih 12 mesecev ni deževalo. Rodovitna pokrajina se je izpremenila v pravo puščino. Goveje živine in ovace je poginilo že na tisoče, prebivalstvu grozi vedno hujša lakota, še strašnejša je pa žeja. Daleč naokrog ni videti drugega, kakor golo trnje, le tu pa tam je še ostal zelen list na drevju. Vsa trava in vse grmovje se je posušilo, širna pokrajina je zdaj prašna puščina. O vodi ni nikjer duha ne sluha. V usahljih strugah rek se vidi samo pesek. Ozemlje Mkuzi, ki je bilo posebno bogato na divjačini, je suša popolnoma opustošila. Divjačina se je razbežala po farmah, kjer išče živeža in vode. Če se ji človek približa, sploh ne zbeži, ker je že vsa izčrpana in celo divje zveri se dajo mirno ubiti.

Prebivalstvo Natala se obupno bori za golo življenje. Reka Mkuzi, ki je bila zelo bogata na vodi, je popolnoma

usahnila. Po cele dneve tavajo ženske po bregu in kopljejo v strugi jame, da bi se nateklo v nje malo vode, s katero bi ugasilje žejo svoje rodbine. Toda navadno traja več ur, predno se nabere nekaj kozarcev vode. Kar je še ostalo živine, je podobna živim okostnjakom. Ko je začela živina padati, so jo ljudje začeli odirati, češ, da dobe nekaj vsaj za kožo. Kož se je pa nabralo že toliko, da jih noče nihče več kupovati in zdaj pušajo živino tam, kjer pogine. Iz daljnih krajev Južne Afrike se zbirajo jastrebi, ki se edini vesele bogate pojedinje v tej mrtvi pokrajini.

Od danes do srede dnevno
v kinu MATICI ob ¼ 3. popoldne;
v kinu IDEAL ob ½ 6. zvečer
ZAPADNA FRONTA 1918

Nestrpna rodbina.
— Kaj te ni sram, da gledaš skozi luknjico v ključavnici, kadar sva s tvojo sestro sama v sobi?
— Sai gledam samo, če ne gleda mama.

Elitni
Kino Matica

Danes nepreklicno zadnjikrat
ob 4., ¼ 8. in 9 ¼ zvečer

Rop Mone Lise

S tem filmom se poslavlja tudi
WILLY FORST
ki zaljubljen poje divne šlagerje Roberta Stolza.

Najnovejši Foxov tednik

Jutri nov spored! Najboljša šaloigra te sezone
Deviški Jakob

Tel. 2124

HALO! Čitajte!
V svojem življenju se še niste nikdar tako prirčno smejali in tako izborno zabavali, kot se boste jutri, če pridete na kongres društva za povzdigo javne morale!
V Ljubljano prideta kot delegata iz Nedolžne vasi
Kongres se bo vršil v
Elitnem kinu Matici
Otvoritev jutri ob 4. popoldne. — Priporočamo vam, da si vstopnice pravočasno omislite! Za smeh in zabavo jamčimo!
Slednjega imenujejo doma radi njegove vzvišene moralne strogosti
FELIX BRESSART in RALPH. A. ROBERTS
DEVIŠKI JAKOB

Emile Gaboriau;

75

Vampirji v lememesta

Roman

— Gotovo ti je bila všeč. Zelo lepa je, visoke postave, temnolasa, dokaj močna, čudovito lepo raščena tako, da lahko pričakuješ od nje krepke potomce. Se ti ne zdi tako?

— Da, zares, — je odgovoril Norbert, ne da bi vedel, kaj govori, — zdi se mi... da, če se ne motim... Seveda, saj je skoraj sploh nisem opazil.

— To nič ne de.

— In vendar, oče...

— Počakaj. Prepustim ti v gradu stanovanje in tu preživita medene tedne. Skrbel boš, da bodo čim prej končani. Tvojo ženo seznanim kmalu z našimi običaji. Prepričan sem, da bo čez leto dni že pametna, previdna in varčna gospodinja, ki bo nakopičila našim potomcem čim večje premoženje. Ko jo pripraviva tako daleč, zakleneva stanovanje in ti oblečeš zopet delovni suknjič. Norbertu je še vedno zapiralo sapo.

— Kaj pa, če bi mi gospodična de Puymandour ne bila všeč? — je vprašal plaho.

— No?

— Če bi vas prosil, da bi me ne silili v zakonski jarem, ki bi pomenil zame največjo nesrečo?

— Vojvoda je skomignil z rameni.

— To so otročarije, — je odgovoril. Ta zakonska zveza ti mora biti po volji in konec besedi.

— Oče!

— Zdi se mi, da bi mi rad ugovarjal. Kaj oklevaš?

— Pred pol leta bi bil Norbert sklonil glavo, zdaj je pa moral braniti svojo srečo. In zbral je ves svoj pogum in odgovoril:

— Ne, ne oklevam.

— Vajen brezpogojne sinove pokorščine, vojvoda ni dobro razumel pomena tega odgovora.

— Tako je torej vse v redu. Jutri te odpeljem v Poitiers, nakupim ti oblek in perila, v nedeljo bova pa obedovala pri Puymandourvih.

Norbert si je bil toliko opomogel od presenečenja, da je lahko trezno premislil, kaj pomenijo očetove besede. In obšla ga je groza.

— Oče, — je začel, — odveč bi bilo hoditi jutri v Poitiers...

— Kaj praviš?... Kaj hočeš reči?

— Ne morem ljubiti gospodične de Puymandour, oče, in... ona nikoli ne bo moja žena.

— Vojvoda je bil že dolga leta vajen, da je sin izpolnil vsako njegovo željo in zato je zdaj kar strmel. Na vse je bil pripravljen, toda kaj takega ni pričakoval.

— Kaj si znorel? — je zaklical na sina. — Ali pa ne veš, kaj govoriš.

— Vem dobro.

— Premisli, sin!

— Vse sem že premislil.

— Jaz pa pravim: ubogaj!

Norbert je vstal in odgovoril z drhtečim glasom:

— Ne, nočem ubogati!

Odgovoriti tako je bilo z njegove strani junaštvo. Poznal je svojega očeta in dobro je vedel, kako strašna je njegova jeza, kadar prikipi do vrhunca.

Vojvoda, ki je bil navadno zelo rdeč, je postal bled ko zid.

— Jarnidieu! — je zaklical z groznim glasom, — od kod ti predrznost nastopiti tako odločno proti meni?

— Imam jo, od kar zapovedujejo očetje krivične reči.

— To je bilo več, nego je mogel vojvoda de Champdoce prenesti. Zamahnil je s palico, planil nad sina in zaklical:

— Jarnitonnerre! Ti si drzneš nasprotovati mi!

Vendar pa ni udaril s težko palico, ki je bila v roki človeka njegove sile nevarno orožje, temveč jo je vrgel proč in zaklical s hripavim glasom:

— Ne... Ne udarim Dompaira de Champdoce!

Potem je zgrabil sina za vrat in ga odvel ali bolje rečeno odnesel v sobo v drugem nadstropju gradu, kamor ga je vrgel in zaklenil za seboj vrata. Pred odhodom je še zagodrnjal:

— Stiriindvajset ur imaš časa za razmišljanje, če se hočeš oženiti s tisto, ki sem ti jo jaz izbral.

— Nikoli! — je odgovoril Norbert.

— Nikoli! Nikoli!

Toda vojvoda teh besed ni več slišal, ker je bil že na stopnicah.

Norbert je ostal sam, bil je jetnik pod očetovo streho.

V tem hipu je bil res vreden energične Diane in če je pomislil, kaj je prav kar storil za njo, jo je ljubil še tišje kot prej.

Sedel je v naslanjač. Pri srcu mu je bilo lahko in prijetno, kakor že dolgo ne. Vendar se pa misli na očeta niso dale odgnati. Slutil je, da oče besni, in v tem se ni motil.

VIII.

Na Daumanovo delavnico je nekdo potrkal. »Prosto!« je zaklical.

Bila je ona, bila je res gospodična de Sauvebourg. Prišla je počasi in ne da bi sploh odgovorila na petolizniški »prezidentov« pozdrav; mimogrede ga je pogledala in omahnila v naslanjač.

— Nasvet mi je potreben, — je zamrmrala. — Čujte! Pred dobro uro... Dauman je oženo prikimal z glavo, rekoč:

— Žal, vse mi je znano.

— Vi veste?

— Da je gospod Norbert zaprt, da, gospodična; da ste srečali v bivronskelem gozdu vojvodo de Champdoce. Znano mi je celo, kaj ste rekli vojvodi.

Diano je obšla groza.

— Kdo je vam vse to povedal? — je zajecjala. — Kdo?

— Drvar, ki je prav kar odšel. Ah, gozd je izdajalski!

— Potem takem sem pa izgubljena! — je vzdihnila Diana.

Toda Diana se ni mogla udati kar tako, brez boja. Zgrabila je Daumana za roko in ga na vso moč stresla, rekoč:

— Ni še vsega konec!... Norbert bo kmalu polnoleten; upre se očetu, jaz hočem tako. Ali bi ne mogli poskusiti...

— Kaj pa?

— Eh, kaj vem? To morate vedeti sami. Kaj storiti? Govorite; pripravljena sem na vse.

»Prezident« se je na videz zelo ustrašil Diane odločnosti.

— Za boga, pomirite se, gospodična, govorite tiše! — jo je miril. — Ah, vi ne poznate vojvode de Champdoce, to se vidi...

— To pomeni, da se ga bojite.

— Da, gospodična, zelo se ga bojim, priznam. Ah, kakšen človek je to!

Madžarski vampir v Ameriki

Strašni zločini, ki spominjajo na krvavo delo Bele Kissa v mestecu Czinkoti

Na neki farmi v Nevadi so odkrili sledove strašnih zločinov. Našli so več dobro zalatanih pločevinastih posod, v katerih so gnila ženska trupla. Morilec je umoril več žensk in zabrisal sledove svojih zločinov s tem, da je spravljal trupla svojih žrtev v pločevinaste posode in jih dobro zalotal, da bi se smrad gnijočih trupel ne mogel širiti iz njih. Farmer sam kot morilec ne pride v poštev in tako preostaja samo verjetnost, da je bil zločinec med njegovimi delavci ali pa se je priklatil z drugo farmo in je svoje žrtve samo zakopal tam, kjer so jih našli. Ljudje še dobro pomnijo, da je bival pred leti v bližini farme mož, ki je živel samotarsko življenje in se je zdel še takrat vsem sumljiv. Priklatil se je bil iz Avstralije, čez nekaj let je pa nenadoma in brez sledu izginil, kakor je bil prišel. Najbrž je moril ženske on. Sledove njegovih zločinov so odkrili šele sedaj, ko so kopali temelje za novo hišo.

Način, kako so bila trupla umorjenih žensk skrita, spominja na madžarskega vampirja Belo Kissa, ki je bil pred vojno splošno spoštovan mož v madžarskem mestecu Czinkoti, ob mobilizaciji je pa moral k vojakom. V njegovi vili, kjer je stanoval sam, so našli več pločevinastih posod, v katerih je gnilo 12 ženskih trupel. Kiss se je seznanil s mnogimi dekleti in vdovami, ki bi se bile rade omožile. Jemal jih je k sebi v začetku kot gospodinje. Vse po vrsti so brez sledu izginile in Kiss je pravil sosedom, da jim služba pri njem ni ugajala, pa so šle služiti drugam. Nihče ni iskal teh žensk, ker nihče ni mogel misliti, da bi jih bil Kiss umoril.

Ko so proti koncu julija 1914 odkrili grozne zločine, policija ni mogla izslediti vampirja, ker je bil kot narednik na srbski fronti. Pozneje je Bela Kiss brez sledu izginil. Oblasti so mislile, da

je na bojišču padel, toda njegovega trupla niso nikjer našli. Njegovi tovariši so pravili, da so Srbi Kissa ujeli in da se je dal najbrž rad ujeti, ker je bil zvedel, da so prišli njegovim zločinom na sled. Bal se je zaslužene kazni in dal se je ujeti, misleč, da bo s tem ušel roki pravice.

O njegovem poznejšem življenju krožijo najrazličnejše fantastične vesti. Bivši legionarji iz tujske legije pripovedujejo, da so videli Kissa v tujski legiji v Alžiru, od koder je leta 1925 pobegnil. Ni izključeno, da je prišel v Ameriko, kjer je pod tujim imenom svoje zločinsko početje nadaljeval. Pločevinaste posode pričajo, da gre najbrž za Kissovo delo. Ni pa tudi izključeno, da se je pojavil nov vampir, ki je morda pred vojno čital o Kissovih zločinih in o načinu, kako je madžarski vampir skrival trupla svojih žrtev, pa ga je hotel posnemati.

Halloween

Predvečer Vseh svetih je v Ameriki halloween, skrivnostni čarodejni večer, ko ležejo iz grobov okostnjaki in strahovi, ko jahajo čarovnice na metlah in črnih mačkah, ko zapuščajo nedotirane svoje brloge in letajo med ljudmi. Ljudje se našemijo in plešejo, da se pred nastopom zime še enkrat razvedre. Največje veselje imajo otroci. Njim je ta večer vse dovoljeno. Mesta gredo celo tako daleč, da najamejo ljudi, ki pazijo na požarne avtomate, da ne izbruhne kje ogenj, kajti otroci lahko uganjajo po mestu, kar hočejo. Vse, kar so morali čez leto v sebi zatirati, vsa njihova razposajenost in porednost prekipi na dan. Kdor gleda na predvečer Vseh svetih ameriške otroke, si nehoti zaželi stopiti med nje in postati otrok.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana

PRED SKOFIJO ŠTEV. 15

priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO! NA DROBNO!

L. Mikuš

Ljubljana,

Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo galanterijskega, kratkega in modnega blaga po najnižjih cenah.

Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

NA DEBELO! NA DROBNO!

PRIMA BUKOVA DRVA dostavljena na dom Din 115.—, zagana Din 125.—, klana Din 135.— m³. Putrich, Ljubljana, Dolenjska cesta 6. 3047

ELEKTRIČAR

z večletno prakso, vsestransko izvežban, išče službo. Nastopi lahko takoj, zmožen tudi nemškega jezika. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Električar 3026«.

Ob Bohinjskem jezeru je zelo ugodno naprodaj HISA Z VRTOM 1500 m², poleg cerkve Sv. Janeza. Primerno za vpojenca ali kot letovišče. Pojasnila daje St. Paušek, Brezovica, kolo-dvor. 3044

BUKOVA DRVA TRBOVELJSKI PREMOG

pri št.

»KURIVO«

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 33 (na Balkanu) Telefon 34—34

ISČE SE TAJNICA,

popolnoma zmožna nemščine in slovenščine, stenografije in strojnega pisanja, event. nekoliko knjigovodstva. — Nastop 1. decembra. Nemško pisane ponudbe z zahtevo plače. Stanovanje in hrana prosta. — Baron Friderik Born, Sv. Ana pri Trzinu. Telefon: Tržič 14. 3040

V VINSKI KLETI

Ljubljana, Sv. Petra cesti 43, se toči čez ulico sladki mošt, bel in rdeč po Din 7.—, črno vino po 9.— Din, portugalka Din 10.—, cviček Din 10.—, silvanec Din 12.— in burgundec Din 14.— Na željo se postavi franco na dom. Ob sobotah domače krvavice. — Se priporoča T. Mencinger. 3018

FORD

type 1929, novo lakiran, nova streha, generalno popravljen, odprt, takoj naprodaj za 18.000 dinarjev. Resnim reflektantom poskusne vožnje na razpolago. Voz v brezhibnem stanju. Rafael Simčič, Stična. 3045

TRGOVSKO UCENKO

dobro računarico, za katere poštenost jamčijo starši, sprejem v večjo trgovino. — Ponudbe na naslov: Josip Rudman, trgovina, Krška vas-Brezica. 3043

Telefon 2059

Premog

suha drva

Pogacnik, Bohorčeva

LEP LOKAL

v Gledališki ulici odda takoj Pokojniški zavod za namočene v Ljubljani. 3010

Sveže najfinije norveške

ribje olje

iz lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

IVAN MAGDIČ

krojač

Ljubljana, Gledališka ul. št. 7, se priporoča za jesensko sezono. 2909

IZLOZBO

in majhen prostor za prodajo iščem za šest tednov za zelo lep božični predmet. Lahko zraven v kaki trgovini ali trafiki Naslov ali dopisi v upravi pod »Jaslice 3019«.

Makulaturni papir

kč a Din 4.—

prodaja uprava, Slovenskega Naroda,

Lovske puške

Roberte, browning pištole, pištole za strašenje psov, lovške in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar.

Ljubljana, Kongresni trg št. 9

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI
naznanja tužno vest, da je njen dolgoletni
uradnik, gospod

Anton Kerč

danes po dolgotrajnem trpljenju preminul.

Izredno nadarjenemu sodelavcu ohranimo
trajen spomin.

Ljubljana, 2. novembra 1931

LJUDSKA SAMOPOMOČ v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 14

Telefon interurban št. 21-31

Podporno društvo za slučaj smrti in doživetja

sprejema vse zdrave osebe v starosti od 1. do 90. leta, in sicer v naslednje do danes obstoječe oddelke:

Odd. A (A/I, A/II, A/III, A/IV)	po 1000 Din podpore
> B (B/I, B/II, B/III, B/IV)	> 2000 >
> C (C/I, C/II, C/III, C/IV)	> 4000 >
> D (D/I, D/II, D/III, D/IV)	> 10.000 >
> E	> 20.000 >

V oddelke A, B, C, D, E se sprejmejo vse osebe od 1. do 50. leta z 2 letno čakalno dobo, v ostale oddelke vse osebe od 51. do 90. leta s 4 letno čakalno dobo. Komur gnotne razmere dopuščajo, lahko pristopi tudi v več teh oddelkov do največ 54.000, ozi. 51.000 Din. Poleg enkratne majhne vpisne pristojbine, ki znaša od 18 Din do največ 150 Din, se plača za vsak smrtni slučaj v odd. A po 50 Din, v odd. B po 1 Din, v odd. C po 2 Din, v odd. D po 5 Din in v odd. E po 10 Din. Posmrtnina. — Mladolletni od 1. do 16. leta lahko pristopijo v oddelke A in B po 1000 Din podpore za slučaj smrti in doživetja; to se pravi, ako doživijo 21. leto, se jim izplača na roko po 1000, ozi. do največ 2000 Din podpore, istotako v slučaju poprejšnje smrti njihovim staršem. Za odd. D in D/I je potrebno v dvomljivih slučajih zdravniško sprčevalo, za odd. E pa vedno.

LJUDSKA SAMOPOMOČ šteje danes že skoraj 30.000 članov in je izplačala tekom prvih 4 let že nad 2.500.000 Din na podporah. Ako še niste član LJUDSKE SAMOPOMOČI, zahtevajte takoj neobvezno in zastopni pristopno izjavo.

Poverjeniki se sprejemajo za vsak kraj Slovenije!